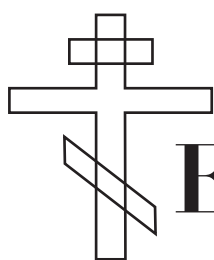

ESGLÉSIA CRISTIANA ORTODOXA

model romanès

ESGLÉSIA CRISTIANA ORTODOXA

model romanès

Esquema de la celebració

1. Salutació-introducció a la celebració

2. Lectures, pregàries i pràctiques

- ◊ Lletania de pau
- ◊ Al·leluia
- ◊ Troparis
- ◊ Cànon
- ◊ Lletania
- ◊ Troparis
- ◊ Lletania
- ◊ Oració

Creences bàsiques sobre la mort i el més enllà

L'espiritualitat cristiana-ortodoxa sobre la mort està relacionada directament amb la mort i la resurrecció de Jesucrist Nostre Senyor. Cal viure la vida amb tot amor envers els éssers estimats, el proïisme i tot ésser humà, esperant la vida esdevenidora quan ens trobarem amb el nostre Senyor. Arriba un dia en el qual l'ésser humà deixa aquesta vida per viure en l'eternitat.

La mort en l'espiritualitat cristiana-ortodoxa és de fet la "Dormició".

El terme "cementeri" prové del llatí *coemetērium*, el qual deriva de la paraula grega *koimētērion*, que significa "dormitori". L'home descansa per aixecar-se. L'ànima personalitzada des del baptisme amb el seu nom i segellada amb la Santa Unció reconeixerà el seu cos en l'eternitat i en el dia del judici final tornarà a ell.

Salutació-introducció a la celebració

El sacerdot dona la benvinguda als assistents dient:

"Beneït sigui el nostre Senyor ara i sempre, els segles dels segles."

Lectures, pregàries i pràctiques

Diacon

"Beneeix, sobirà."

Sacerdot

"Beneït és el nostre Déu en tot temps, ara i sempre i pels segles dels segles."

Cor

"Amén. Sant Déu, Sant Fort, Sant Immortal, tingues pietat de nosaltres." (3 vegades)

Lector

Salm 91 (90) Déu és el nostre refugi

*"Tu que vius a recer de l'Altíssim
i fas nit a l'ombra del Totpoderós,
digues al Senyor: «Ets la muralla on m'emparo,
el meu Déu, en qui confio.»
Ell et guardarà del parany del caçador
i del flagell de la pesta;
t'abrigarà amb les seves plomes,
trobaràs refugi sota les seves ales:
ell, que és fidel, et serà escut i cuirassa.
No et farà por la basarda de la nit,
ni la fletxa que vola de dia,
ni la pesta que s'esmuny en la fosca
o l'epidèmia que a migdia fa estralls.
Ni que en caiguin vora teu un miler
o deu mil al teu costat,
a tu res no et tocarà.
Només obrir els ulls,
veuràs la paga que reben els injustos.
Quan deies: «M'emparo en el Senyor»,
feies de l'Altíssim el teu refugi.
No et passarà res de mal
ni s'acostarà a casa teva cap desgràcia,
perquè donarà ordre als seus àngels
de guardar-te en tots els camins.
Et duran a les palmes de les mans
perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres;
trepitjaràs lleopards i escurçons,
passaràs sobre lleons i sobre dracs.*

*«Ja que s'empara en mi, jo el salvaré,
el protegiré perquè coneix el meu nom.
Sempre que m'invocui, l'escoltaré,
estaré vora d'ell en els perills,
el salvaré i l'ompliré de glòria;
saciaré el seu desig de llarga vida,
li mostraré la meva salvació.»*

Lletania de la Pau

Diacon

"En pau preguem al Senyor.

- Per la pau que ve des de dalt i la salvació de les nostres ànimes, preguem al Senyor. or: Senyor tingues pietat

- Per la remissió dels pecats, en la benaventurada memòria del (dels) presentat/s (nou presentat), preguem al Senyor. Cor: Senyor tingues pietat

- Pel (els) sempre recordat/s servents de Déu (nom), pel seu descans, pau i benaventurada memòria, preguem al Senyor. Cor: Senyor tingues pietat.

- Perquè li/els sigui perdonada tota transgressió voluntària i involuntària, preguem al Senyor. Cor: Senyor tingues pietat

- Perquè es presenti sense condemnaació davant el terrible tron del Senyor de la glòria, preguem al Senyor. Cor: Senyor tingues pietat

- Per aquells que ploren, que sofreixen, i que esperen el consol de Crist, preguem al Senyor. Cor: Senyor tingues pietat.

- Perquè sigui alliberat de tot sofriment, de tota tristesa i de tota pena, i se li concedeixi habitar on es contempli la llum del rostre de Déu, preguem al Senyor. Cor: Senyor tingues pietat. - A fi que el Senyor el nostre Déu disposi la seva/les seves ànima/es en l'estatge lluminós, d'abundància i de pau, allí on es troben tots els rectes, preguem al Senyor. Cor: Senyor tingues pietat.

- Perquè s'uneixin amb els qui habiten en el si d'Abraham, d'Isaac i de Jacob, preguem al Senyor. Cor: Senyor tingues pietat.

- Perquè ens alliberi de tota aflicció, ira i necessitat, preguem al Senyor. Cor: Senyor tingues pietat.

- Empara'ns, salva'ns, tingues pietat de nosaltres i protegeix-nos, Oh, Déu!, per la teva gràcia. Cor: Senyor tingues pietat.

- La misericòrdia divina, el regne celestial i el perdó dels seus pecats els demanem i encomanant-nos nosaltres mateixos, i els uns als altres, i tota la nostra vida a Crist Déu. Cor: A Tu, Oh, Senyor!"

Sacerdot

"Perquè Tu ets la resurrecció, la vida i el descans del/s Teu/s difunts servents (nom/s) Oh, Crist Déu nostre! i t'elevem glòria, juntament amb el teu Pare sense inici i amb el teu Santíssim, Bo i Vivificador Esperit, ara i sempre i pels segles dels segles. Cor: Amén."

Al·leluia

Diacon

Al·leluia, to 8è.

Versicle

"Benaurats, Senyor, aquells que tu has triat i rebut. Cor: Al·leluia, al·leluia, al·leluia"

Versicle

"La seva memòria perdurarà de generació en generació. Cor: Al·leluia, al·leluia, al·leluia"

Versicle:

"Les seves ànimes habitaran entre els bons. Cor: Al·leluia, al·leluia, al·leluia"

Troparis, to 5è.
Cor

*"Amb la teva profunda saviesa i amor a la humanitat, tot ho ordenes i brindes a tots allò que és en benefici seu, Únic Creador, Fes descansar Senyor l'ànima dels teus servents, ja que han dipositat la seva esperança en Tu, Creador, Faent i Déu nostre.
Glòria al Pare, al Fill i a l'Esperit Sant, ara i sempre i pels segles dels segles. Amén. En Tu tenim la nostra empara i port segur, Tu que ores permanentment i l'oració del qual és agradable a Déu a qui vas donar a llum, Mare de Déu no esposada, ets la salvació dels fidels."*

Troparis, to 5è.

*"Beneït ets, Senyor, ensenya'm els teus manaments.
El cor dels Sants va trobar la font de la vida i les portes del paradís. Pugui jo també trobar el camí pel penediment; jo sóc l'ovella esgarriada, crida'm, Salvador, i salva'm.
Beneït ets, Senyor, ensenya'm els teus manaments.
Oh Sants, que vàreu predicar a l'Anyell de Déu i vau ser immolats com anyells, sent traslladats a la vida gloriosa i eterna, demaneu, Màrtirs, sense parar a l'Anyell de Déu que ens concedeixi el perdó dels nostres pecats.
Beneït ets, Senyor, ensenya'm els teus manaments.
Tots els qui heu caminat en aquesta vida pel camí estret i penós, que heu portat la creu com a jou i m'heu seguit amb fe, veniu, gaudiu de les recompenses i de la corona celestial, que us he preparat.
Beneït ets, Senyor, ensenya'm els teus manaments.
Jo sóc la imatge de la teva glòria inefable, encara que porto en mi les nafres dels pecats: Tingues pietat de la teva criatura, Sobirà, i purifica-la amb la teva entranyable bondat. Concedeix-me la pàtria tan enyorada i fes-me de nou habitant del paradís.
Beneït ets, Senyor, ensenya'm els teus manaments.
Tu que, al principi, del no-res em vas formar i em vas honrar amb la teva divina imatge, i que, quan vaig faltar als teus manaments, em vas fer tornar a la terra, de la qual vaig ser pres, restitueix en mi la teva imatge, perquè es renovi en mi la primitiva bellesa.
Beneït ets, Senyor, ensenya'm els teus manaments.
Concedeix, oh Senyor Déu, el descans als teus servents i porta'ls al paradís, on els Cors dels Sants i els rectes brillen com a astres. Fes descansar els teus servents difunts, perdonant-los tots els seus pecats.
Glòria al Pare, al Fill i a l'Esperit Sant.
Cantem amb pietat a la Triple Llum de l'Única Divinitat, exclamant: Tu ets Sant, oh Pare Etern, amb el Teu Fill, igualment Etern, i l'Esperit Diví. Il·lumina'ns als qui et servim amb fe i lliura'ns del foc etern.
Ara i sempre i pels segles dels segles. Amén
Alegra't, Puríssima, que vas concebre en la carn a Déu, perquè tots anéssim salvats, i per tu la humanitat va trobar la salvació. Que per la teva mediació trobem el paradís, oh Pura i Beneïda Mare de Déu.
Al·leluia, al·leluia, al·leluia, glòria a Tu Oh Déu!"*

(3 vegades)

Lletania

Diaca

*" Una vegada i una altra preguem en pau al Senyor. Cor: Senyor, tingues pietat.
-També preguem pel descans de les ànimes dels teus difunts servents de Déu (nom) i perquè els sigui perdonat tot pecat, voluntari i involuntari. Cor: Senyor, tingues pietat.
-Perquè el Senyor Déu disposi les seves ànimes allí on els rectes descansen. Cor: Senyor, tingues pietat.
-La misericòrdia divina, el regne celestial i el perdó dels seus pecats, demanem a Crist, Rei Immortal i Déu nostre. Cor: Concedeix-ho, Senyor.
-Preguem al Senyor. Cor: Senyor, tingues pietat."*

Sacerdot

"Perquè Tu ets la resurrecció, la vida i el descans dels teus difunts servents (nom) oh, Crist Déu nostre! I t'elevem glòria, juntament amb el teu Pare sense inici i amb el teu Santíssim, Bo i Vivificador Esperit, ara i sempre i pels segles dels segles. Cor: Amén".

Troparis, to 5è.

"Fes descansar, Oh Salvador nostre! el/s teu/s servent/s, amb els rectes i fes-lo/s habitar en el teu estatge, segons està escrit, oblidant, per la Teva Bondat, tots els seus pecats voluntaris i involuntaris, els comesos amb coneixement o per ignorància, oh, amant de la humanitat!

Glòria al Pare, al Fill i a l'Esperit Sant, ara i sempre i pels segles dels segles. Amén.

Oh Crist Déu! Que vas il·luminar el món, naixent de la Verge, i que per ella ens vas manifestar en tant que fills de la llum, tingues pietat de nosaltres."

El Cànon, to 6è.

Sacerdot

"Fes descansar Senyor, l'/(les) ànima/es del/s teu/s servent/s difunt/s. Cor: Fes descansar Senyor, l'/(les) ànima/es del/s teu/s servent/s difunt/s."

Sacerdot

"Glòria al Pare, al Fill i a l'Esperit Sant. Cor: Ara i sempre i pels segles dels segles. Amén."

Oda 3a

Cor

"Ningú no és sant com Tu Senyor, Déu meu, tu has exaltat la força dels teus fidels Oh Bondadós! i ens has afirmat sobre la pedra de la Teva confessió."

Lletania

Diaca

"-Una vegada i una altra preguem en pau al Senyor. Cor: Senyor tingues pietat

- També preguem pel descans de les ànimes dels teus difunts servents de Déu (nom) i perquè els sigui perdonat tot pecat, voluntari i involuntari. Cor: Senyor, tingues pietat.

- Perquè el Senyor Déu disposi les seves ànimes allí on els rectes descansen. Cor: Senyor, tingues pietat.

- La misericòrdia divina, el regne celestial i el perdó dels seus pecats, demanem a Crist, Rei Immortal i Déu nostre. Cor: Concedeix-ho, Senyor.

- Puguem al Senyor. Cor: Senyor, tingues pietat."

Sacerdot

"Perquè Tu ets la resurrecció, la vida i el descans dels teus difunts servents (nom), Oh, Crist, Déu nostre! i t'elevem glòria, juntament amb el teu Pare sense inici i amb el teu Santíssim, Bo i Vivificador Esperit, ara i sempre i pels segles dels segles."

Cor

"Amén. Veritablement, tot és va, i la vida és ombra i somni. En va s'agita tot ser terrestre, com ho diuen les Escripures, i és que encara que adquirim el món ens espera la tomba, on habiten junts reis i captaires. Per això, Oh Crist, concedeix el descans al teu servent presentat, Tu que estimes la humanitat.

Glòria al Pare, al Fill i a l'Esperit Sant, ara i sempre i pels segles dels segles. Amén.

Santíssima Mare de Déu, no m'abandonis durant la meua vida i no em lliuris a guardians humans, sinó protegeix-me i tingues pietat de mi."

Sacerdot

"-Fes descansar, Senyor, l'ànima (les ànimes) del/s teu/s servent/s difunt/s. Cor: Fes descansar, Senyor, l'ànima (les ànimes) del/s teu/s servent/s difunt/s.

-Glòria al Pare, al Fill i a l'Esperit Sant. Cor: Ara i sempre i pels segles dels segles. Amén."

Oda 6a.

"Quan vaig veure el mar de la vida agitat per l'huracà de les temptacions, vaig arribar al teu port serè, exclamant: Lliura de la corrupció la meua vida. Senyor Misericordiós."

Lletania

Diaça

*"-Una vegada i una altra preguem en pau al Senyor. Cor: Senyor tingues pietat
- També preguem pel descans de les ànimes dels teus difunts servents de Déu (nom) i perquè els sigui perdonat tot pecat, voluntari i involuntari. Cor: Senyor, tingues pietat.
- Perquè el Senyor Déu disposi les seves ànimes allí on els rectes descansen. Cor: Senyor, tingues pietat.
- La misericòrdia divina, el regne celestial i el perdó dels seus pecats, demanem a Crist, Rei Immortal i Déu nostre. Cor: Concedeix-ho, Senyor.
- Preguem al Senyor. Cor: Senyor, tingues pietat."*

Sacerdot

"Perquè Tu ets la resurrecció, la vida i el descans dels teus difunts servents (nom), Oh, Crist, Déu nostre! i t'elevem glòria, juntament amb el teu Pare sense inici i amb el teu Santíssim, Bo i Vivificador Esperit, ara i sempre i pels segles dels segles."

Kondakio (to 8è).

*"Amb els Sants fes habitar, oh Crist, l'ànima del/s teu/s servent/s, on no hi ha tristesa, ni dolor, ni angoixa, sinó vida eterna.
Només Tu ets immortal, Tu que has creat i format l'home. Nosaltres els humans hem estat formats de la terra i anirem a la terra, com ho vas manar, oh Creador, quan vas dir: Ets terra i tornaràs a la terra. Allà anirem tots els homes al so de laments fúnebres: Al·leluia, Al·leluia, Al·leluia."*

Sacerdot

*"-Fes descansar, Senyor, l'/les ànima/es del/s teu/s servent/s difunt/s. Cor: Fes descansar, Senyor, l'ànima (les ànimes) del/s teu/s servent/s difunt/s.
-Glòria al Pare, al Fill i a l'Esperit Sant. Cor: Ara i sempre i pels segles dels segles. Amén.
-Fes descansar, Senyor, l'/les ànima/es del/s teu/s servent/s difunt/s. Cor: Fes descansar, Senyor, l'ànima/les ànimes del/s teu/s servent/s difunt/s.
-Beneïm el Pare, el Fill i l'Esperit Sant, Senyor. Cor: Ara i sempre i pels segles dels segles. Amén."*

Diaça

"A la Mare de Déu i de la Llum, amb cants exaltem."

Cor

"Els esperits i les ànimes dels rectes et lloaran Senyor."

Oda 9a.

"Déu, a qui els homes no poden veure ni els ordes angelicals s'atreveixen a mirar, es va manifestar a la humanitat com el Verb encarnat; per Tu oh Puríssima, exaltant-ho amb els exèrcits celestials, et celebrem."

Lector:
Pare nostre

*"Pare nostre, que esteu en el cel,
sigui santificat el vostre nom;
vingui a nosaltres el vostre regne;
faci's la vostra voluntat,
així en la terra com es fa en el cel.
El nostre pa de cada dia doneu-nos, Senyor, el dia d'avui;
i perdoneu les nostres culpes,
així com nosaltres perdonem els nostres deutors;
i no permeteu que nosaltres caiguem en temptació;
ans deslliureu-nos de qualsevol mal. Amén."*

Sacerdot

"Perquè teu és el regne, el poder i la glòria, oh! Pare, Fill i Esperit Sant, ara i sempre i pels segles dels segles."

Cor

" Amén."

Troparis (to 4)

*"Fes descansar les ànimes dels teus servents amb les ànimes dels rectes difunts Oh, Salvador! guardant-les per a la vida benaventurada, que hi ha en Tu, amant de la humanitat. En el teu lloc de repòs, Senyor, on tots els sants descansen, fes descansar també les ànimes dels teus servents, perquè solament Tu estimes la humanitat.
Glòria al Pare, al Fill i a l'Esperit Sant.
Tu, oh, Déu! vas descendir a l'hades i vas trencar les cadenes dels captius; Tu mateix fes descansar l'ànima dels teus servents.
Ara i sempre i pels segles dels segles. Amén.
Tu, única pura i casta Donzella, que vas concebre a Déu sense sement, prega per la salvació de l'ànima dels teus servents."*

Lletania

Diaça

*"-Tingues pietat de nosaltres, oh, Déu! per la teva gran misericòrdia, et supliquem, escolta'ns i tingues pietat. Cor: Senyor, tingues pietat. (3 vegades)
- També preguem pel descans de les ànimes dels difunts servents de Déu (nom) i perquè els sigui perdonat tot pecat, voluntari i involuntari. Cor: Senyor, tingues pietat (3 vegades)
- Perquè el Senyor Déu disposi les seves ànimes allí on els rectes descansen. Cor: Senyor, tingues pietat (3 vegades)
- La misericòrdia divina, el regne celestial i el perdó dels seus pecats, demanem a Crist, Rei Immortal i Déu nostre. Cor: Concedeix-ho, Senyor.
-Preguem al Senyor. Cor: Senyor, tingues pietat."*

Oració

Sacerdot

*"Oh Déu dels esperits i de tota carn!, que vas vèncer la mort, vas anul·lar el diable i vas donar vida al teu món: Tu mateix, oh, Senyor! fes que descansin en pau les ànimes dels teus difunts servents (nom) en l'estatge lluminós, en l'estatge d'abundància, en l'estatge de descans, on són repel·lits el dolor, la tristesa i el lament. Perdona'ls tot pecat per ells comesos, en paraula, obra o pensament, doncs ets Déu de Bondat i estimes la humanitat. Perquè no hi ha home que no pequi mentre viu. Tu ets l'únic sense pecat, la teva veritat és veritat pels segles, i veritat és la teva paraula.
Perquè Tu ets la resurrecció, la vida i el descans dels teus difunts servents (nom) oh, Crist Déu nostre! i t'elevem glòria, juntament amb el teu Pare sense inici i amb el teu Santíssim, Bo i Vivificador Esperit, ara i sempre i pels segles dels segles. Cor: Amén."*

Diaca

"Saviesa."

Sacerdot

"-Santíssima Mare de Déu, Salva'ns! Cor: Tu ets més honorable que els Querubins i incomparablement més gloriosa que els Serafins. Et glorifiquem a Tu que vas donar Déu el Verb al món Verb, sense deixar de ser verge, i que ets la veritable Mare de Déu.

- Glòria a tu, Crist Déu, esperança nostra, glòria a tu. Cor: Glòria al Pare, al Fill i a l'Esperit Sant. Ara i sempre i pels segles dels segles. Amén. Senyor, tingues pietat, Senyor, tingues pietat, Senyor, tingues pietat. Beneeix.

-Tu que vas ressuscitar d'entre els morts, oh, Crist! el nostre Déu veritable, per intercessió de la teva Puríssima Mare, la gloriosa sempre Mare de Déu, dels Sants Apòstols, dels nostres devots i rectes pares i de tots els sants, porta l'ànima del teu servent (nom) que es va allunyar de nosaltres a l'estatge dels rectes, fes-la descansar a la falda d'Abraham, compta-la entre els Sants i tingues pietat de nosaltres, Tu que ets Bo i estimes la humanitat. Cor: Amén."

Diaca

"-Concedeix Senyor, descans perpetu en el son benaventurat al teu servent difunt (nom) i atorga-li eterna memòria. Cor: Memòria eterna. (3 vegades).

S'acaba la celebració amb unes paraules del sacerdot, que parla sobre la salvació de l'ànima i sobre la personalitat del difunt."

Objectes de celebració i significat

El sacerdot fa servir un encensari amb encens. Es posen també espelmes i icones. Els familiars aporten flors, vi, pa i un pastís de gra barrejat amb sucre.

Acompanyament musical de la cerimònia

El sacerdot i el diaca estan acompanyats del cantor i del cor. No hi ha acompanyament musical.

Vocabulari bàsic

Diaca

Cristià ordenat, assistent del sacerdot en els oficis i altres ocasions solemnes. El diaca forma part del clero a l'Església ortodoxa i catòlica.

Kondakion

Tipus d'himne de l'Església ortodoxa

Lletania o Ectenia

Sèrie d'oracions d'intersecció i de súplica. En la litúrgia, es distingeixen les "grans ectenies" de les "petites ectenies".

Oda

Un dels nou càntics bíblics part d'un cànon dels oficis de matines.

Tropari

Composició poètica cantada contingent a l'Acte litúrgic.

Aquesta fitxa forma part del manual *Duellum: no tan sols. Guia sobre celebracions funeràries de creences i conviccions*. Per a més informació, pot consultar el manual a:

Direcció General d'Afers Religiosos: www.gencat.cat/afersreligiosos

Grup Mémora: www.memora.es/

Associació UNESCO per al Diàleg Interreligiós: www.audir.org

Foto portada: Coliva (o Kollyva), ofrena de blat bullit, beneït litúrgicament que es prepara pels serveis commemoratius dels difunts.

© foto: Catrinel Dana, Roma, Itàlia